

Қазақстан Республикасының білім
және ғылым министрлігі
М.О. Әуезов атындағы Оңтүстік
Қазақстан университеті
Оқу-әдістемелік бірлестігі

Министерство образования и
науки Республики Казахстан
Южно-Казахстанский университет
им. М.О. Ауэзова
Учебно-методическое
объединение

ҚР БҒМ РОӘК-нің М.Әуезов атындағы ОҚУ-і жанындағы кәсіптік білім, бастапқы әскери дайындық бойынша мұғалімдерді даярлау, химиялық инженерия мен процестер және мәдени-тынығу жұмысы бағыты бойынша оқу-әдістемелік бірлестігінің
21.05.2021 жылдағы отырысының
№ 6 хаттамасының

КӨШІРМЕСІ

Күн тәртібі

«Оқу-әдістемелік бірлестігі баспаға ұсынған» белгісін (грифін) алу үшін дайындалған оқулықтар мен оқу құралдарын талқылау және баспадан шығаруға ұсыныс беру.

Тыңдалды:

Г. Туребекова— Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің А.К. Мамырбекованың авторлығында әзірленген «Тұрмыстық химия тауарлары» атты оқу құралы ретінде химиялық инженерия мен процестер бағыты бойынша «Оқу-әдістемелік бірлестігі баспаға ұсынған» белгісімен (грифімен) баспадан шығаруға ұсынды.

Сарапшы мамандар отырысының хаттамасы бар.

Оқу құралына пікір білдіргендер:

1. Джакипбекова Н.О.-т.ғ.д., профессор, М.О.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті;
2. Надиров К.С.- х.ғ.д., профессор, М.О.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті;
3. Тұртабаев С.Қ.- т.ғ.д., профессор, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті.

Қаулы:

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің А.К. Мамырбекованың авторлығында әзірленген «Тұрмыстық химия тауарлары» атты оқу құралы ретінде ҚР БҒМ РОӘК-нің М.Әуезов атындағы ОҚМУ-і жанындағы кәсіптік білім, бастапқы әскери дайындық бойынша мұғалімдерді даярлау, химиялық инженерия мен процестер, мәдени-тынығу жұмысы бағыты бойынша «Оқу-әдістемелік бірлестігі баспаға ұсынған» белгісімен (грифімен) баспаға ұсынылсын.

Г.Туребекова

Мамырбекова А.К.

ТҰРМЫСТЫҚ ХИМИЯ ТАУАРЛАРЫ

оқу құралы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

А.К. Мамырбекова

ТҰРМЫСТЫҚ ХИМИЯ ТАУАРЛАРЫ

оқу құралы

Шымкент, 2021

ӘОЖ 542(075.8)

КБЖ 24.1 я7

М 18

ҚР БҒМ РӨӘК-нің М.Әуезов атындағы ОҚУ жанындағы кәсіптік білім, бастапқы әскери дайындық бойынша мұғалімдерді даярлау, химиялық инженерия мен процестер және мәдени-тынығу жұмысы бағыты бойынша оқу-әдістемелік бірлестігінің отырысында бекітілген (№6 хаттама, 21.05.2021 ж.)

Пікір жазғандар:

Н.О. Джакибекова - техн.ғ.д., профессор, М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті

К.С. Налиров - х.ғ.д., профессор, М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті

С.Қ. Тұртабаев - техн.ғ.д., профессор, Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық казак-түрік университеті

М 18 Мамырбекова А.К.

Тұрмыстық химия тауарлары: оқу құралы/ А.К. Мамырбекова.
— Шымкент: «Әлем» баспаханасы, 2021. — 100 б.

ISBN 978-9965-840-66-1

Оқу құралы жоғары оқу орындарының химия-технологиялық және химия мамандықтары бойынша білім алушыларға «Тұрмыстық химия» пәніне арналған. Оқу құралда синтетикалық жуғыш заттардың сипаттамасы, жуғыш беттік-активті заттардың физика-химиялық қасиеттері, химиялық және оптикалық ағартқыштар, лактар, бояулар, желімдер, тыңайтқыштар, косметика-гигиеналық жуғыш заттар туралы мәліметтер қарастырылған.

Оқу құралы жоғары оқу орындарының химиялық технология, химия, химиялық инженерия 5В072000 (6В07100)- Бейорганикалық заттардың химиялық технология, 5В072100 (6В07100)- Органикалық заттардың химиялық технология, 5В060600 (6В05300)-Химия білім беру бағдарламалары бойынша оқитын білім алушыларға, химияға қызығушылығы бар талапкерлерге арналған.

ӘОЖ 542(075.8)
КБЖ 24.1 я7

ISBN 978-9965-840-66-1

© Мамырбекова А.К., 2021
© «Әлем» баспаханасы, 2021

МАЗМҰНЫ

Кіріспе.....	4
Тұрмыстық химияның дамуы.....	5
Тұрмыстық химиялық тауарлары: жіктелуі, ассортименттің топтық сипаттамасы.....	6
Синтетикалық жуғыш заттар туралы жалпы сипаттамасы.....	9
Жуғыш беттік – активті заттардың физика- химиялық қасиеттері	13
Жуғыш БАЗ-дың әсер ету механизмі.....	19
Беттік активті заттарды талдау әдістері.....	26
Синтетикалық жуғыш заттар құрамындағы активті қосымшалардың қасиеттері мен қолдануы.....	32
Химиялық және оптикалық ағартқыштар.....	39
Лактар, бояулар, олардың құрамы.....	49
Желімдер.....	59
Тыңайтқыштар.....	61
Өсімдіктерді химиялық қорғау.....	75
Косметика – гигиеналық жуғыш заттар.....	79
Терминдері және олардың түсініктемелері.....	87
Қосымшалар.....	90
Пайдаланылған әдебиеттер тізімі.....	99

Мамырбекова Айгуль Кумекбаевна

Тұрмыстық химия тауарлары

оқу құрал

Басуға 27.05.2021 ж. қол қойылды.

Қаріп түрі «Times New Roman»

Көлемі 6,25 шартты баспа табақ. Тараптары 500 дана.

«Әлем» баспаханасы. Тапсырыс №2705.

Шымкент қаласы, Ғ. Ильяев көшесі, 7

+7 702 331 44 37, +7 776 331 44 37

Email: alembaspasy@mail.ru